

A Szent István Király Általános Iskola digitális tanrend során alkalmazandó protokollja

1. Digitális oktatási tartalmak és online kapcsolattartás

A tantermen kívüli, digitális munkarend esetleges bevezetésének előkészítése érdekében iskolánk pedagógusai összeállítják a 2020/2021. tanév tantárgyi tematikáját. Megjelölik a feldolgozandó tananyagokat, az adott tantárgy tankönyvi fejezeteit, illetve azt, hogy mely feladatokat kell a munkafüzetből, a feladatgyűjteményből megoldani, esetleg milyen kutatást, beszámolót kell elkészíteni ez idő alatt a tanulóknak. Erről a tanév eleji szülői értekezleten minden osztályfőnök tájékoztatja a szülőket.

Iskolánkban a tanulók számára fontos információforrás a tankönyv. Az újonnan érkezett tanulók számára még a pótrendelés megérkezése előtt igyekszünk tartós tankönyvet adni az iskolai könyvtárból. Felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy a tankönyvek jelentős része PDF-változatban letölthető a www.tankonyvkatalogus.hu webloldalon.

A tanulókat felkészítjük arra, hogy a digitális tanrend során hogyan kommunikálhatnak az egyes pedagógusokkal (pl. a pedagógusok e-mail címe, más online elérhetősége megadásával, az oktatásban használt online felületek megjelölésével). Az osztályfőnökök ellenőrzik, hogy az egyes osztályokban, illetve tanulóközösségekben működnek-e, és valamennyi érintett tanulót, illetve szülőt vagy gondviselőt elérünk-e az e-mail-es vagy egyéb online kapcsolattartási formák.

Intézményünkben egységes platformot használunk. Minden pedagógusunk elfogadja és támogatja azt, hogy adott esetben a személyes kontaktus nélküli oktatásban sem lehet több a tanórák ideje a normál órákénál, valamint a kiadott otthoni feladatok elvégzésének időigénye sem lehet több annál, ami egyébként a hagyományos jelenléti oktatásban pedagógiaiilag hasznos és indokolt. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy hétvégén, késő este és egyéb, a hagyományos oktatás szempontjából is pihenőidőként kezelt időszakokban nem adnak ki feladatokat a tanulóknak.

Nevelőtestületünk elfogadja és támogatja, hogy az egymást követő napi 5-6 valós idejű jelenléttel járó online óra még a felső tagozatos diákok számára is igen megterhelő.

Úgy tapasztaltuk és véljük, hogy a *Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer* (a továbbiakban: KRÉTA) hatékony támogatást biztosít az otthoni tanuláshoz, a diákokkal és szülőkkel történő kommunikációhoz, továbbá az on-line oktatási folyamatokhoz. A KRÉTA rendszerben lehetőség nyílik a diákok otthoni tanulási folyamatainak irányítására, valamint a világhálón található információk – pedagógusok általi – tudatos megosztására.

Intézményünk is kihasználja, hogy a KRÉTA rendszer – a hagyományos tanügyi és adminisztrációs funkciókon túl – többirányú kommunikációs csatornákat (feljegyzések, elektronikus üzenetek, faliújság bejegyzések, e-Ügyintézés üzenetek és fájlcsatolmányok küldése) biztosít, és több olyan funkcióval is rendelkezik (pl. házi feladatok, kérdőívek), melyek eredményesen támogatják az on-line tanulási folyamatokat.

A KRÉTA rendszerben a házi feladatok funkcióval az otthoni tanulás támogatásához feladatok, tananyagok juttathatók el a tanulókhöz és szüleikhez. A felületen lehetőség van a foglalkozásokról/tanórákról jegyzet készítésére, valamint weboldalak linkjeinek csatolására, melyekre rákattintva, a tanuló és/vagy a szülő – a mobil applikáció vagy internetes felület segítségével – meg tudja nézni az ismeret- és tananyagot. A házi feladatok funkcióban a kapcsolattartás kétirányú is lehet, mivel a pedagógusok saját maguknak beállíthatják, hogy diákok is tölthessenek fel a házi feladathoz kiegészítéseket, és hozzászólásaikban akár kérdezhetnek is a tanártól a feladattal kapcsolatban. Ilyen értelemben, a KRÉTA házi feladatok funkciója, egy on-line kommunikációs fórumot biztosít az otthoni feladatok elvégzéséhez.

Az e-Ügyintézés Üzenetek funkciója – a KRÉTA rendszerhez integráltan kapcsolódva – alkalmas az intézményen belüli felhasználók számára üzenetek egyéni és csoportos küldésére, továbbá kommunikációs csatornáként teljes körűen használható fájl továbbítására is. Az üzenetküldés során pedagógusaink – a KRÉTA rendszer adatai alapján – rendkívül egyszerűen választhatják ki az üzenetek címzettjeként, az általuk tanított osztályok, csoportok tanulóit, valamint a tanulók szüleit is.

Az üzenetkezelési rendszer nemcsak a pedagógus – tanuló/szülő relációban használható, ezen túlmenően lehetőség van arra is, hogy a tanárok egymásnak küldjenek üzeneteket, illetve az intézményvezetés ezen keresztül is tájékoztathatja a nevelőtestületet vagy pl. az osztályfőnököket.

Az üzenetküldési funkció közvetlen kommunikációs csatornát biztosít a pedagógusoknak és az általuk tanított tanulóknak, továbbá fájlok feltölthetőségével lehetőséget ad pl. házi feladatok beküldésére vagy tananyagok megosztására is.

Az üzenetekhez a tanárok csatolhatnak pl.:

- tananyagokat (óravázlatok, leírások, ismertető, munkafüzet-feladatok, mobiltelefonnal beszkenelt ábrák, képek, diagramok, stb.)
- mobiltelefonnal vagy egyéb hangrögzítő eszközzel felvett hang- és (előre rögzített) videó anyagokat, előadásokat
- a csatolmányok alkalmasak pl. podcast-ek küldésére és fogadására (tanár – tanuló – gondviselő körben, intézményvezetés – alkalmazottak körben, az üzenetküldési mátrixban beállítottaknak megfelelően)

Az e-Ügyintézés Kérdőívek funkciója alkalmas bármilyen on-line számonkérés (esszé, szóveges dolgozat, teszt, numerikus, skálás, százalékos kiértékelésű házi feladat, stb.) pedagógus által történő elkészítésére, szerkesztésére, valamint ezek kiküldésére is. A visszajelzések letölthetők Excel-fájlba, melyben a kiértékelés automatizálható. A kérdőívek segítségével a pedagógusoknak lehetőségük van arra, hogy a házi feladatokban szereplő otthoni feladatokat (pl. egy könyv elolvasása) egyszerűen visszaellenőrizhessék, továbbá készíthetnek olyan projekt vagy tematikus feladatsorokat, amelyeket a diákok otthon – akár az Internet segítségével felhasználva – válaszolhatnak meg. A kérdőívek egyaránt tartalmazhatnak feleletválasztós, illetve szabad szóveges mezőket is az adott, otthoni feladat jellegének megfelelően.

2. A tanulást támogató további hasznos anyagok

Pedagógusaink megjelölik és a szülők / gondviselők számára azokat az interneten elérhető információforrásokat, amelyeken a tanulók a tanulást támogató segédanyagokat, vagy magát a tananyagot elérhetik. Pl.

- **Nemzeti Köznevelési Portál** (<http://www.nkp.hu>): számos letölthető tankönyv és a tananyag feldolgozását támogató digitális tananyag, teszt, feladatsor érhető el, elsősorban az önálló ismeretszerzést támogatja,
- **Tankönyvkatalógus** (<https://www.tankonyvkatalogus.hu/>) tankönyvek és segédletek online jegyzéke,
- **Digitális Módszertár** (https://tka.hu/tudastar_kereso): több mint 400 kipróbált, tanárok által osztályteremben megvalósított digitális módszertani ötlet,
- **eDia** (<http://edia.hu>): gyakorló feladatok az alsó évfolyamok részére,
- **Az M5 kulturális csatorna** (<https://mediaklikk.hu/digitalisoktatas/>) korosztályonként kínál oktatási műsorokat.
- **A Nemzeti Audiovizuális Archívumban** az M5 oktatási-kulturális csatorna oktatási tartalmait (<https://nava.hu/free/m5/>), a NAVA oktatási gyűjteményét (<https://nava.hu/tematikus/oktatas/>) és egyéb kapcsolódó tartalmait (<https://archivum.mtva.hu/m3/open>, <https://archivum.mtva.hu/radio>),
- **Sulinet Junior** (<https://junior.sulinet.hu>): a kisebbeknek készült digitális tartalmak, tananyagok, játékok érhetőek el,
- **Sulinet Tudásbázis** (<http://tudasbazis.sulinet.hu>): tematikusan tartalmazza az oktatásban használható digitális tananyagokat,
- **Videotorium** (<http://videotorium.hu>),
- **Digitális hadtörténelem** címmel (<http://militaria.hu/>) Hadtörténelmi Oktatási Csomag érhető el a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum honlapján, amely a történelem tantárgyhoz kínál koronként és témánként forrásokat és adatbázisokat.
- **A Magyar Művészeti Akadémia** (<http://www.hallgatniaranyt.hu/>) oldalon hangzóanyag formájában, kiváló művészek tolmácsolásában Arany János jelentős művei hallgathatók meg.
- **„Online könyvtáros” szolgáltatás:** Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum elindította chat-könyvtáros szolgáltatását (http://www.opkm.hu/?lap=dok/dok&dok_id=24).

3. A tanulási folyamat nyomon követése és az értékelés

Az értékelés módszerei szerint lehet élő (valós idejű) vagy időben késleltetett beszámoltatás – amelyek támogatják a gyakorlást és a számonkérést is –, illetve lehet folyamatba ágyazott értékelés.

Az **élő (valós idejű) beszámoltatás** megvalósítható videokonferencia, telefon, csevegőprogramok, telefonos alkalmazások (például videócsevegések), illetve az Office365 csomag szoftvereinek használatával is.

Az időben késleltetett távoli beszámoltatást segíthetik a fórumok, a megosztott dokumentumok, táblázatok, az online kérdőívek, a különféle tesztek. A pedagógus a tanuló életkorát és informatikai tudását szem előtt tartva kérhet a tanulótól házi dolgozatot, prezentációt, multimédiás (fotó, videó, montázs, kollázs, moodboard vagy hangulattábla, gondolatterkép, problémafa) beadandó feladatokat vagy blogbejegyzést, wiki készítését.

Az online tesztek időzíthetők, személyre szabhatók, kiadhatók egyénnek, kisebb vagy teljes csoportoknak, megvalósítható velük a differenciálás. Lehetőség van arra, hogy tesztekkel valós időben oldjon meg a csoport, de arra is, hogy egyes kérdéseknek utánanézzenek, keressenek hozzá információkat. Készíthetnek a pedagógusok maguk is tesztek, de alkalmasak lehetnek a munkára kész tesztek vagy akár egy-egy kvízzjáték is. Az online tesztek kiválthatók e-mailben kiküldött kérdőívvel is. Ebben az esetben a tanulók is e-mailben küldhetik be a válaszaikat, az ellenőrzés a pedagógus feladata.

Lehetőség kínálkozik arra is, hogy a tanuló **offline módon** oldjon meg feladatot. Például készítsen kézzel egy posztert, egy táblázatot, egy kreatív, illetve művészi alkotást, és annak digitális változatát (fényképét, hang- vagy videófelvételt) küldje be vagy tölts fel egy előre megadott tárhelyre, felületre.

A **folyamatba ágyazott értékelést** segítik a különféle szavazó- és tesztkészítő rendszerek, amelyekhez sokféle ingyenes program érhető el.

A pedagógiai értékelés kiegészülhet a tanulói **önértékelési lehetőségekkel**. Ilyenek lehetnek a pedagógus által összeállított szempontsorok tanulói önértékeléshez, amelyekre szintén számos példát lehet találni. Ezeket a tanulók kitölthetik táblázatokban, tesztekben is. A pedagógusok bátoríthatják a tanulókat arra is, hogy **önreflektív eszközöket** használjanak. Ezek lehetnek akár egyszerű ellenőrző listák, akár a tanulás affektív elemeit (motiváció, attitűd, érdeklődés) vagy egyéb készségek fejlődését (például időmenedzsment, énhatékonyság, önmotiváció) mérő kérdőívek, felmérések, de a tanulók által készített naplók, rövid szöveges beszámolók, fórumbejegyzések, moodboardok (hangulattáblák) vagy hangulatjelekkel (emotikonokkal) készített visszajelzések a tanulási folyamat egyes lépéseiről, a feladatvégzésről vagy teljesítményükről is alkalmasak az önértékelésre. Ezeknek az eszközöknek lényeges hozadéka a tanulók önismeretének fejlesztése és a reflektív szemlélet elsajátítása, amelyek az úgynevezett 21. századi készségek között alapvető fontosságúak.

Az értékelési forma kiválasztásánál az alábbiakat vesszük figyelembe:

- az értékelés célját: *Milyen fajta visszajelzést kíván adni a pedagógus? Kinek szánja az értékelést? A tanulási folyamatot, az egyéni fejlődést, a csoport együttműködését kívánja-e segíteni vagy a tanulás eredményéről, esetleg az előzetes tudásról adna-e visszajelzést?*
- a tanulók életkori sajátosságait: *Mi az, amit megértenek? Mi az, amit használni tudnak? Mi az, amit használhatnak? Vannak-e a felületnek életkori megkötései?*
- a tanulók egyéni sajátosságait: *Akadálymentes-e a felület mindenki számára? Lehet-e egyénre szabott megoldásokat (is) választani?*
- az elérhető (infrastrukturális) lehetőségeket: *Van-e minden érintettnek elérhető internetkapcsolata, tanuláshoz jól használható digitális eszköze? Milyen csatornát tud minden érintett használni? Hogyan férhet hozzá az értékelést adó felülethez?*

- a tanulócsoporthoz (az osztály) és a tantárgy, illetve a pedagógus értékelési szokásait, hagyományait: *Mi az, ami ismert? Mi az, ami megszokott? Mi az, amit könnyen el tud sajátítani? Mi az, ami a tanulók és a szülők számára is érthető visszajelzést biztosít?*
- az adatvédelmi szempontokat (különösen tanulói társértékelés esetén): *Keletkeznek-e érzékeny adatok? Ki férhet hozzá az értékeléshez? Ki használhatja a felületet? Kell-e a felületen a tanulóknak (vagy a szülőknek) profilt készíteniük, és ha igen, akkor az milyen adatokat tartalmaz? Vannak-e olyan adatvédelmi beállítások, amivel biztosítani lehet az adatvédelmet?*

4. Informatikai biztonsági ajánlás

Az ajánlás célja bemutatni azokat a viselkedési normákat, amelyek segíthetik a pedagógusok, tanulók és szülei biztonságos internethasználatát, amennyiben az intézményben eltérő munkarend kerül elrendelésre.

Kapcsolódás az internethez, hálózatokhoz

- Nem javasolt a számítógéppel vagy a mobiltelefonnal nyílt, ismerős vagy szomszéd által megosztott, közös wifi hálózatot használni.
- Saját, otthoni wifi hálózat használata esetén fontos a router gyári alapértelmezett jelszavának megváltoztatása, akár a szolgáltató által biztosított, akár saját tulajdonú eszköz használatakor.
- A router beállítási jelszava és a hálózat nevéhez (SSID) tartozó jelszó legyen eltérő. Ezek beállításához segítséget nyújthatnak a vásárláskor kapott használati utasítások, illetve ezek hiányában a gyártói honlapok leírásai. Javasolt megfelelő erősségű és bonyolultságú jelszavak beállítása.
- Az otthoni hálózatokhoz hozzáférő személyek számát célszerű korlátozni, a használaton kívül portokat javasolt letiltani. A tiltás módja gyártónként eltérő, melyhez szintén segítséget nyújthatnak a vásárláskor kapott használati utasítások, illetve ezek hiányában a gyártói honlapok leírásai.

Biztonságos eszközhasználat, adatbiztonság

- Használjon minden eszközön és online felületen eltérő jelszavakat!
- Javasolt rendszeresen ellenőrizni, hogy minden informatikai eszközön (beleértve a mobil- és szórakoztató eszközöket is) a legfrissebb verziójú szoftver fut-e és naprakész frissítésekkel rendelkezik-e. Célszerű az automatikus frissítések engedélyezése.
- A munkahelye által a munkához biztosított mobilinformatikai eszközöket (mobiltelefon, hordozható számítógép stb.) a munkahely IT szabályzatának figyelembevételével úgy javasolt családtagok részére átadni, hogy minden felhasználó részére kerüljön kialakításra külön-külön felhasználói felület.
- A saját tulajdonú eszközök használata során is ügyelni kell arra, hogy minden családtag külön-külön felhasználóként lépjen be az eszközre.
- A használt eszközön javasolt bekapcsolni a tűzfalvédelmet és a vírusvédelmet.
- Adatokat csak szükség esetén, ideiglenesen és korlátozott mennyiségben javasolt átmásolni más adathordozókra (pl. pendrive, külső merevlemez).

- Kiemelten kell figyelni arra is, hogy az adathordozókra személyes adatok ne kerüljenek fel.
- Csak ismert gyártó által készített VPN szolgáltatás alkalmazása javasolt a magán adatforgalom védelme érdekében.
- Csak megbízható forrású alkalmazások használata javasolt.
- Csak megbízható hivatkozások megnyitása javasolt a webes böngészőben.
- A gyanús, túlzottan figyelemfelkeltő, fenyegető linkek, csatolmányok megnyitása veszélyes.

Informatikai biztonság:

- Ügyelni kell arra, hogy a tanulás során a magán, személyes információk ne váljanak mások által megismerhetővé.
- Senki ne tegye közzé a közösségi oldalakon, ha egyedül, felügyelet nélkül kiskorúak, fiatalok vannak otthon!
- Ha a tanulásra használt eszközön van kamera, úgy kell elhelyezni, hogy az otthoni környezetből a lehető legkevesebb legyen látható.
- Ha a pedagógus részére le kell fényképezni vagy videózni a feladat megoldását, a fénykép vagy a videó a minimális megkövetelt adattartalmat biztosítsa, azaz a képen vagy a videófelvételen ne szerepeljen más, csak a megoldás. Ezzel a módszerrel a biztonság növelése mellett csökkenthető a hálózaton átvitt adatmennyiség is. Célszerű kisebb felbontásban menteni és küldeni, ugyanakkor mindig figyelembe kell venni az olvashatóságot.

Adatkezelés

- Belépéshez, regisztrációhoz csak a mindenképp szükséges adatok megadása javasolt.
- Az online rendszerek igénybevételéhez, a felhasználók személyes adatainak kezeléséhez a felhasználók beleegyezésüket adják, jognyilatkozatot tesznek. A 14. életévüket be nem töltött kiskorúak azonban nem tehetnek jognyilatkozatot, tehát nem regisztrálhatnak weboldalakon, nem járulhatnak hozzá az adatkezeléshez. Helyettük a szülő regisztrálhat, amennyiben ezt az adott szolgáltató adatkezelési elvei is lehetővé teszik.

Szentkirályszabadja, 2020.09.01.

